

deliberacions d'homes del comú, escampades per tot el territori rossellonès i fins del Vallespir; la frase «hominibus de --», seguida del nom d'un poble es va repetir, en gran nombre, d'un cap a l'altre del doc.: «*hominibus de Cereto, hom. de Volon, hom. de Garrids*» etc.; noms de localitats, escampades per tot el territori: se n'hi compten onze; i, contra el que sol passar en tals docs., hi ha poques deixes a esglésies o monestirs, i quan n'hi fa una, a Pollestres, hi fa constar juntament el poble: «*ecclesia et populo de Polestris*». Fa l'efecte d'una vasta consulta i deliberació amb tota la gent del país. En un mot la decisió de fer hereu del Rosselló el Comte-Rei de Barcelona, es degué pendre d'acord amb tota la gent rossellonesa, i amb gran participació del braç popular... *Senatus populusque... Ruscinonis!* ³ Aproximadament correspondria allà el parlar (i el text del poema èpic occità de Guiraut de *Rossilbon*) (fi del S. XIII), que està escrit en un llenguatge occità, molt tenyit de francoprovençal (predominant ²⁰ hi per obra del prestigi de la llengua dels trobadors, els trets occitans). Un altre reflex literari del parlar d'aquesta zona és l'obra de M. Rivière-Bertrand, *Muereglie*, traducció de la *Mireio* de Mistral, a aquest patuès francoprov. del Delfinat (187 pp., ²⁵ amb apèndix de poesia i prosa de l'autor, Montp. 1881); valdria la pena de confrontar-ne els trets dialectals amb els del poema del S. XII, car segons l'autor és el parlar de St. Maurice de l'Exil, 41 k. al N. de Roussillon: el posseixo i quedarà en els llibres ³⁰ meus, que deixo a la institució Pere Corominés, junt amb tots els llibres i papers de l'*Onom. Cat.*

Rosses, V. Ros- (val. i àr.)

Els ROSSILDOS

Veïnat en el Maestrat, te. Serra d'En Galceran (oit 1961 *el o elz rōsildos*) (xxviii, 156.1). Segurament ⁴⁰ nom format amb un NP germànic, transmès pel mossàrab. Probable que sigui un compost ROSGILDS format amb la copiosa terminació -GILD, com OSGILD, d'on *Vilosin* (art. infra) (Först., 588 ss.; M-Lübke, *Altport. PNN* I, 60; Aebischer, *Onom.*, § 12) i la inicial no rara *Ros-* (11 noms en Först.). No descartem, però, que es tracti d'una alteració mossàrab del ben conegut ROTHSIND, d'on ve el cast. *Rosendo*; n'hi hauria un paral·lel en *L'Aumessilda* (Ebre) si ve d'AMALSIND (com proposava escèpticament en el vol. II, 278).

Rossinyol, V. Re-, Ri- (fluvial) Rosso, V. Rossa

La ROSSOLA

Paratge del Montseny, que coneix En Busquets i Ponsset (*La Ru-*) per una «viarany de bosc» que hi baixa (*La Veu del Montserrat* 1895, 404a i b); J. S. Pons (*DECat*, 479a33). Cf. *La Pedra Rossolanta*, gran ⁶⁰

roca llisa en el vessant Est de la Mare de Déu del Mont, que jo mateix he vist prop del mas de Falgars, daltabaix de la qual es llançaven els joves i noies casadors (a la recerca d'un pronòstic matrimonial): costum descrit per Pous i Pagès i pel meu pare (479a23) en llurs novel·les empordaneses; són, doncs, derivats del verb *rossolar* (*DECat* VII, 479a33.35; cf. it. *sdruciolare*).

Tal com al costat d'aquest hi ha it. *sdrúcciolo* i *rúz-zola*, ens expliquem la creació de *Rúçol*, nom de sengles masos: «lo mas de *Ruzol*», te. Navès (Sols.) (*Capbreu* de Besora, S. XII, lín. 44) i *Cal Rússol*, te. Fígols (Berg., xxxviii, 106.2). També Albigès Carci *ròssoul* 'tiràs, trineu' (79a29). Duplicat accentual comparable al que fan *ròssec* i *rossèga, térbol* i *enterbóla, ròdol* i *rodóla. Russolana*, te. Sentís (xix, 174.21), potser més aviat de *Riu- Solana*?

Rot, ape. a Rota

ROTA

Del fem. de RUPTUS, -A, participi de RŪMPĒRE 'rompre' (cf. *DECat* VII, 432b4-434a47), especialitzat en el sentit de 'artiga, arrabassada de bosc, que es conrea'.

En el terme del Boixar, on hi ha (paratges molt separats) les partides *La rōta* i *Racó 'les rōtes* —?—. Vol dir una arrabassada. Més freqüent que enlloc a la ribera del Bergantes, on solament dins el terme de Sorita, en compte sis noms, algun en plural («*Les Rotes* de Marçà», altres amb nom propi d'elles *La Rota Belida*, *la R. Calçadeta*, altres amb NP, *rōta de Donís* etc.), també algunes a Hortells, a Xiva, a la Mata; per ³⁵ l'Oest entrem fins en domini aragonès, a Olocau del Rei («*Rota 'l Conejo*» etc.), pel Sud fins a Cincorres (*Les Rotes*, i una dalt de la muntanya, donada a l'altar del Carme, *La r. del Carme*); cap al SE., hi ha encara sengles partides *Les Rotes* i *La Rota* a Cervera i a Salvassòria (1961).

Altrament reapareix en el Migjorn valencià, si bé només en tinc notes de Dènia, però força repetit dins el vast terme d'aquesta ciutat, on no sols hi ha la partida suburbana de *Les Rotes* sinó almenys tres o quatre paratges allunyats que porten un NP («*Casa i rota* de Sauquillo» etc., entre elles una que li diuen amb el nom d'un propietari anglès, que no hi devia anar fa tant de temps :doncs, potser segueix productiu).

A Mall. es troba per tota l'illa, com a genèric, o NL, i alhora ben viu: bastant a la vall de Sóller (1953), no sols el veral de *sə' rōtas* (1953); a Bunyola, com NL, «*Comellar de Sa Rota*» i com apel·latiu: «tota aquella banda (del terme) eren *rōtas*».

En algunes zones més excèntriques dins l'illa n'hi ⁵⁵ ha tantes que allà sembla fer-hi un paper més important, i reemplaçar-hi els termes, que sonen tant, en altres zones, de *tanca* (Inca, Menorca) o *sementer* (Palma, Bunyola, Alaró etc.): així a Esporles, a Lloseta (moltes anotades amb nom propi), i a Ses Salines, sobretot a tota *Sa Marina* (d'on en tinc una llarga llista),